

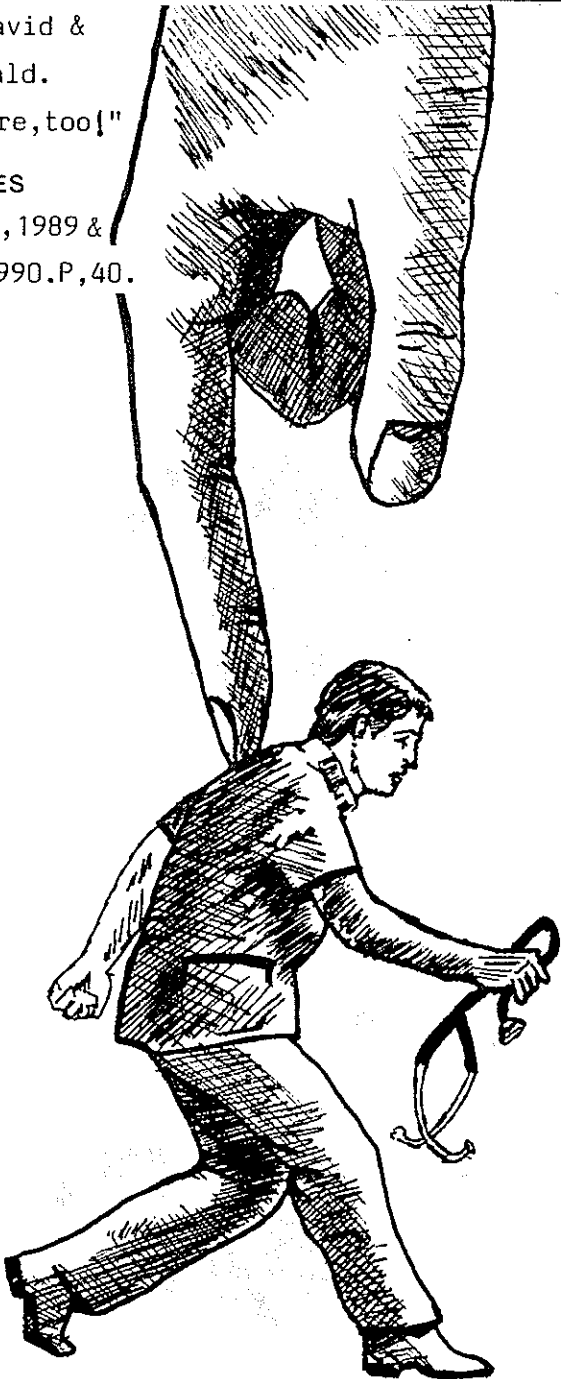
دانشکده پرستاری و مامائی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

مردان نیز میتوانند مراقبت کنند!

ترجمه: عباس عباسزاده

Thompson, David &
Bowman, Gerald.
"Men can care, too!"
Nursing TIMES
December 21, 1989 &
January 10, 1990. P, 40.

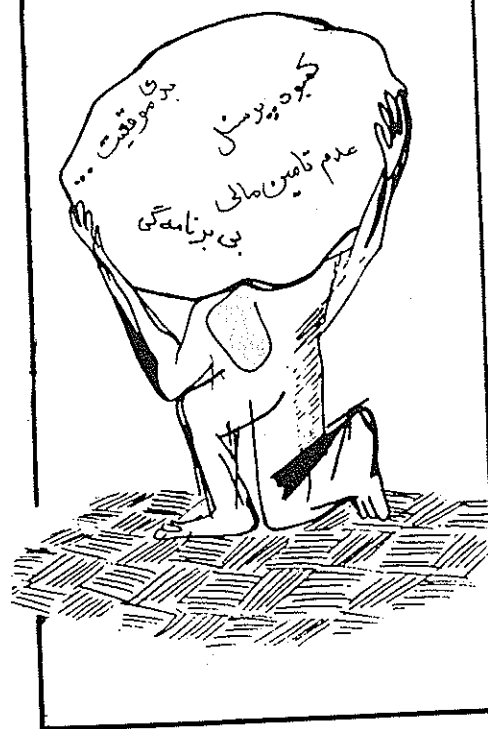
چرا در زمینه مراقبت، نوشته‌های کمی وجود دارد؟ چه کسی مدعی است که مسئله مراقبت کم اهمیت‌تر از آن است که مورد مطالعه جدی قرار گیرد؟

مفهوم مراقبت صورتی مبهم به خود گرفته است. در تعریف این واژه، صفاتی چون "فطری"، "احساسی" و "مادرانه" مطرح می‌شود. جای تعجب است، با اینکه مراقبت زیربنای پرستاری را تشکیل می‌دهد اما تا بحال این مسئله حتی در لغتنامه‌های پرستاری یا پزشکی مورد توجه قرار نگرفته است. وظیفه پرستاران افزایش قدرت، اراده و آگاهی بیماران و افراد ناتوان است. اما شرایط مناسب اتخاذ نقش مراقبتی مثبت چگونه پدید می‌آیند؟ آیا تنها گزینه برای ایجاد این شرایط کافی است؟ کدام مطلب علمی در مورد انسان‌ها و حیوانات در دسترس است که نشان دهد مراقبت از بیماران و ناتوانان چه در انسانها و چه در حیوانات واکنشی اتوماتیک است؟ بررسی محدود ما پیرامون تحقیقات راجع به حیوانات این امر را نشان نمی‌دهد.

در مورد انسانها هنگام بررسی این موضوع بسیاری وابستگی و تعلق بین فرزند و مادر را مثال می‌زنند. در حالی که این موضوع قابل مقایسه با مشکلات عدیده‌ای که پرستاران با آن روبرو هستند، نمی‌باشد.

با استناد به کدام دلیل می‌توان ادعا نمود که، زنان نسبت به مردان مراقبت بهتری انجام می‌دهند؟

از دیدگاه اخلاقی، رابطه پرستار با بیمار، نمودی از همکاری متقابل است.

بیمار زمین‌گیر هشتاد ساله‌ای که دچار بی‌اختیاری بوده و بد اخلاق نیز می‌باشد، هرگز همان احساسی را بر نخواهد انگیزد که علاقه و توجه به یک کودک برمی‌انگیزد. با استناد به کدام دلیل می‌توان ادعا نمود که زنان نسبت به مردان مراقبت بهتری ارائه می‌دهند؛ با این حال می‌بینیم گاهی گفته می‌شود که زنان جوان دارای تمایل به مراقبت هستند که ناشی از فطرت و احساسات خاص زن است. اگر چنین چیزی را بپذیریم پس برای یک زن نباید هیچ کاری آسان‌تر از پرستاری باشد!

آنگاه بیان این مطلب که فرد نمی‌تواند به طور خود بخود با افراد ضعیف، مریض و ناتوان احساس همدردی کند، تا چه حد تکان‌دهنده می‌شود! اگر از نارسائیهای مراقبتی شما بی‌پرده انتقاد شود، خشمگین و رنجیده خاطر می‌شوید و آنگاه چه احساس گناهی در شما پدید خواهد آمد! و در این حال صد عجب که بگوئیم اکثر پرستاران قبل از سن بیست و پنج سالین بیمار را ترک می‌کنند! آیا در این موارد می‌توان به وجود جریان عاطفه و احساس در وجود آنان شک کرد؟ به سادگی می‌توان دریافت که مدل مبنی بر دخالت دادن جنسیت در پرستاری قابل دفاع نیست.

مراقبت "پرستاری" بر ارزشها و اصول معینی استوار است. از دیدگاه تاریخی این ارزشها از اصول مذهبی در مورد مراقبت از هموعان به عاریت گرفته شده است. این ارزشها در بیمارستانهای اولیه نیز وضع شده و راهبان مرد و زن مسئول حفظ و اجرای آن بوده‌اند. ارزشها و اصول اخلاقی مراقبین یا به عبارتی پرستاران، ریشه‌ای عمیق در فلسفه بشردوستی داشته است و ایشان حرفه خویش را نه بر اساس غریزه بلکه به واسطه تعقل و شناخت حفظ کرده‌اند.

شاید بتوان گفت که دانش پرستاری زیاد به سمت موضوعات زیست‌شناسی و پزشکی متمایل شده است، امری که سبب کم شدن توجه به مفهوم مراقبت شده است. درحالی که در پرستاری باید تاکید بر مهارتها و

دانش مورد نیاز برای تعامل موثر بین پرستار و بیمار باشد. از دیدگاه اخلاقی، رابطه پرستار با بیمار نمودی از همکاری متقابل است. بولبی¹ ذکر می‌کند که: بالغینی تهدید شده و ترسان، ارتباط با همجنس خود را بهتر می‌پذیرند. چرا که این امر کمک کردن را تسهیل می‌کند. اگر پرستاری بخواهد که عوامل تقویت‌کننده کار خود را بیابد و حفظ کند، تا بر اساس آنها، ارزشها و مهارتها و تاثیرشان در رفتارها را مشخص کند، نیاز به ساختمان و کار در طریقی دارد که سه جزء را از خود دور کند. متعلق نمودن پرستاری به جنس خاص، تشریفات نابجا و روتین.

اخیراً مسئله روش پرستاری اولیه² هم به بیمار و هم به پرستار فرصت می‌دهد که جای ویژه‌ای را به کنترل در روابطشان بدهند. اما برای تاثیر بهتر، سایر جنبه‌های سازمانی کار پرستاران، نیاز به اصلاح دارد. مثلاً حرکتی به سمت بنیاد فعالیت تخصصی به جای بنیاد ریاست مستبدانه، در کار بالینی ضروری است.

تبحر در مصاحبه، مشاوره، بررسی تظاهرات روحی و مقابله با استرس از عمده روشهایی هستند که پرستاران را در ارتباط هر چه نزدیک‌تر با بیماران، یاری می‌دهند این قبیل تغییرات طبیعتاً منجر به تمرکز پرستاران بر ایده مراقبت کردن می‌گردد تغییراتی که می‌توانند ایجاد فرضیه نموده و منشاء تحقیق شوند.

تنها در این گونه سازمان‌بندی پرستاری است که پرستاران می‌توانند از نفس حرفه خود لذت برده و در آن باقی بمانند.

1/Bowlby

2/Primary Nursing